

8.9.2010

OM 1/51/2010

Jakelussa mainitut

LAUSUNTOPYYNTÖ ÄÄNIOIKEUSIKÄRAJATYÖRYHMÄN RAPORTISTA "NUORTEN ÄÄNI – AIKUISTEN UURNA?"

Oikeusministeriö pyytää kunnioittavasti lausuntoanne äänioikeusikärajatyöryhmän raportista "Nuorten ääni – aikuisten urna?" (oikeusministeriön julkaisusarja Mietintöjä ja lausuntoja 49/2010)

Oikeusministeriön äänioikeusikärajatyöryhmän tehtävänä on ollut laatia arviomuistio kunnallisvaalien äänioikeusikärajan alentamisen mahdollisista vaikutuksista. Toimeksiannon mukaisesti muistiossa on myös arvioitu, miten äänioikeusikärajan alentamista voitaisiin käytännössä kokeilla.

Selvityksessä keskeisenä näkökulmana on ollut nuorten vaikutusmahdollisuuksien ja demokraatiakasvatuksen vahvistaminen.

Selvitystyön taustalla on valtioneuvoston 4.2.2010 tekemä periaatepäätös demokratian edistämisestä Suomessa. Kirjaus äänioikeusikärajan alentamismahdollisuuksien selvittämisestä sisältyy myös valtioneuvoston lapsi- ja nuorisopolitiikan kehittämisohjelmaan (2007-2011). Euroopan neuvosto antoi vuonna 2001 suosituksen kansalaisten osallistumisesta kunnalliseen toimintaan. Suosituksessa kehoitetaan kokeilemaan äänioikeusikärajan alentamista kunnallisvaaleissa, kunnallisissa kansanäänestyksissä ja mielipidetiedusteluissa.

Ikärajan alentaminen voisi lisätä nuorten painoarvoa kunnallisvaaleissa tilanteessa, jossa väestö ikääntyy ja nuorten suhteellinen osuus äänioikeutetuista käy yhä pienemmäksi. Toisaalta 16-17-vuotiaiden nuorten kypsyystä äänestää on esitetty ristiriitaisia arvioita. Tutkimusten mukaan äänestysikärajan alentaminen heikentää hieman äänestysaktiivisuutta lyhyellä aikavälillä. Pidemmällä aikavälillä ikärajan alentamisella voi kuitenkin olla äänestysaktiivisuutta korottava vaikutus.

Työryhmä korostaa muistiossaan, että äänioikeusikärajan muuttaminen on ennen muuta poliittinen päätös, eikä työryhmä näin ollen ota kantaa muutoksen puolesta tai sitä vastaan. Työryhmä pitää kuitenkin tärkeänä, että mikäli äänioikeusikärajaa päätetään alentaa, nuorten äänestämistä tuetaan riittävin tukitoimenpitein. Muussa tapauksessa on vaarana, että äänestysikään varttuu entistä nuorempia äänestämättömyyden omaksuvia ikäluokkia.

Työryhmän raportti löytyy oikeusministeriön verkkosivuilta osoitteessa:
<http://www.om.fi/Etusivu/Ajankohtaista/Uutiset/1274105479583> ja vaihtoehtoisesti osoitteesta: <http://www.om.fi/1274105479546>.

Lausuntokierros äänestysikärajatyöryhmän raportista alkaa 8.9.2010 ja päättyy 8.11.2010. Oikeusministeriön ylläpitämältä foorumilla otakantaa.fi on myös mahdollista käydä yleistä keskustelua aiheesta. Lausunnot julkaistaan valtioneuvoston hankerekisteri HARE:ssa.

Lausunnot pyydetään toimittamaan sähköpostitse osoitteeseen oikeusministerio@om.fi. Pyydämme toimittamaan lausunnon sähköisenä Word-, Openoffice-, pdf- tai rtf-tiedostona.

Lisätietoja antavat äänioikeusikärajatyöryhmän puheenjohtaja, neuvotteleva virkamies Sari Aalto-Matturi puh. (09) 160 67963, sari.aalto-matturi@om.fi sekä työryhmän sihteeri, erikoissuunnittelija Niklas Wilhelmsson puh. (09) 160 67966, niklas.wilhelmsson@om.fi.

Helsingissä 8.9.2010

Johanna Suurpää
Johtaja
Demokratia- ja kieliasioiden yksikkö
Oikeusministeriö

Sari Aalto-Matturi
Neuvotteleva virkamies
Demokratia- ja kieliasioiden yksikkö
Oikeusministeriö

Jakelu liitteen I mukaan

8.9.2010

OM 1/51/2010

Lausuntopyynnön jakelu

Äänestysikäräjätöryhmän raportti koskeva lausuntokierros on avoin. Lausuntopyyntö on löydettävissä osoitteessa www.otakantaa.fi. Seuraavat tahot ovat saaneet lausuntopyynnön suoraan:

Liikenne- ja viestintäministeriö
Maa- ja metsätalousministeriö
Oikeusministeriö
Opetusministeriö
Puolustusministeriö
Sisäasiainministeriö
Sosiaali- ja terveysministeriö
Työ- ja elinkeinoministeriö
Ulkoasiainministeriö
Valtioneuvoston kanslia
Valtiovarainministeriö
Ympäristöministeriö

Suomen Kuntaliitto
Opetushallitus
Saamelaiskäräjät

Vähemmistövaltuutetun toimisto
Lapsiasiainvaltuutetun toimisto
Tasa-arvovaltuutetun toimisto
Tietosuojavaltuutetun toimisto

Etnisten suhteiden neuvottelukunta ETNO
Kansalaisyhteiskuntapolitiikan neuvottelukunta KANE
Nuorisiasiain neuvottelukunta NUORA
Tasa-arvoasiain neuvottelukunta TANE
Valtakunnallinen vammaisneuvosto VANE

Suomen Sosialidemokraattinen Puolue
Suomen Keskusta
Kansallinen Kokoomus
Svenska folkpartiet i Finland
Suomen Kristillisdemokraatit (KD)
Vihreä liitto
Vasemmistoliitto
Perussuomalaiset
Piraattipuolue
Suomen Kommunistinen Puolue.
Suomen Senioripuolue
Kommunistinen Työväenpuolue - Rauhan ja Sosialismin puolesta r.p.
Suomen Työväenpuolue STP
Itsenäisyyspuolue
Köyhien Asialla

Vaalipiirilautakunnat

Käyntiosoite	Postiosoite	Puhelin	Telekopio	Sähköpostiosoite
Eteläesplanadi 10 00130 HELSINKI	PL 25 00023 VALTIONEUVOSTO	(09) 160 03	(09) 1606 7730	oikeusministerio@om.fi

Ajatuspaja e2
Kalevi Sorsa -säätiö
Suomen Toivo -ajatuspaja
Vasemmistofoorumi
Vihreä Sivistysliitto ry
Demos Helsinki
Nuorisotutkimusverkosto

Tampereen kaupunki, kuntademokratiayksikkö

SITRA

Verkkodemokratiaseura

Kansalaisyhteiskuntapolitiikan neuvottelukunta KANE:ssa edustettuina olevat kansalaisyhteiskunnan organisaatiot:

Ihmisoikeusliitto ry
Kehitysyhteistyön palvelukeskus Kepa ry
Kuurojen palvelusäätiö
Maaseutupolitiikan yhteistyöryhmän kansalaisjärjestöteemaryhmä
Naisjärjestöt Yhteistyössä - Kvinnoorganisationer i Samarbete NYTKIS ry
Sivistysliitto Kansalaisfoorumi SKAF ry
Sosiaali- ja terveysturvan keskusliitto ry (STKL)
Sosiaali- ja terveysjärjestöjen yhteistyöyhdistys YTY ry
Sulasol, Suomen Laulajain ja Soittajain Liitto r.y.
Suomen Liikunta ja Urheilu ry (SLU)
Suomen Luonnonsuojeluliitto ry
Suomen Nuorisoyhteistyö Allianssi ry
Suomen Työväen Urheiluliitto TUL ry
Svenska Studiecentralen (SSC)
Tampereen maahanmuuttajat

MLL/Mannerheimin Lastensuojeluliitto ry
Pelastakaa Lapset ry
SAKKI ry
Suomen lukiolaistenliitto
Suomen Amnesty International
Suomen Evankelisluterilainen kirkko
Suomen Nuorisoseurojen Liitto
Suomen Partiolaiset
Suomen Punainen Risti
Suomen Vanhempainliitto ry
Svenska Finlands folktinget

Lisäksi tiedon lausuntokierroksesta ovat saaneet oikeusministeriön ylläpitämän Kansalaisyhteiskuntafoorumin jakelulistalle ilmoittautuneet järjestöt ja muut organisaatiot.

Tutkijat, asiantuntijat ja tutkimuslaitokset

DIAK

THL

HUMAK

Helsingin yliopisto, julkisoikeuden laitos

Helsingin yliopisto
Kehityopsykologia
- Katri Talvitie-Räikkönen

Helsingin yliopisto,
svenska social- och kommunalhögskolan
- Stefan Sjöblom,
- Tom Moring

Helsingin yliopisto, yleisen valtio-opinlaitos
- Mikko Mattila
- Jan Sundberg

Joensuun yliopisto,
Yhteiskunta- ja aluetieteiden tiedekunta
- Pirkkoliisa Ahponen

Jyväskylän yliopisto,
Yhteiskuntatieteiden ja filosofian laitos
- Martti Siisiäinen
- Esa Konttinen

Jyväskylän yliopisto, Kasvatustieteiden laitos
- Sakari Suutarinen

Jyväskylän yliopisto, Psykologian laitos
- Lea Pulkkinen

Lapin yliopisto, Yhteiskuntatieteiden tiedekunta
- Petri Koikkalainen

Lapin yliopisto, Oikeustieteiden tiedekunta

Tampereen yliopisto
- Pia Bäcklund

Tampereen yliopisto, politiikan tutkimuksen laitos
- Heikki Paloheimo

Tampereen yliopisto, tiedotusopin laitos
- Pertti Suhonen

Tampereen yliopisto, Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto
- Sami Borg
- Sari Pikkala

Tampereen yliopisto, Kauppa- ja hallintotieteiden tiedekunta
- Jari Stenvall

Tampereen yliopisto, Oikeustieteiden laitos
- Aimo Rynnänen

Turun yliopisto, oikeustieteellinen tiedekunta

Turun yliopisto, Poliittisen historian laitos
- Ville Pitkänen

Turun yliopisto, Valtio-opin laitos
- Ilkka Ruostetsaari

- Maija Setälä
- Kimmo Elo

Turun yliopisto, Kehitys- ja kasvatopsykologia
- Hannele Räihä

Vaasan yliopisto, Hallintotieteiden tiedekunta
- Ari Salminen

Åbo akademi, statsvetenskapliga institutionen
- Lauri Karvonen
- Kimmo Grönlund
- Åsa Bengtsson

Åbo akademi, Institutet för mänskliga rättigheter

Lauri Tarasti